

AJUNTAMENT D'ALAUQUÀS

XVI CICLE CONCERTS DE TARDOR

MÚSICA ANTIGA · MÚSICA VALENCIANA
Alaquàs, octubre i novembre de 2010

Concert de campanes a càrrec dels campaners d'Alaquàs

IVM
INSTITUT VALENCIÀ DE LA MÚSICA

iberCaja

 Unión Europea
Fondo Europeo
de Desarrollo Regional
UNA MANERA DE HACER EUROPA

Dissabte 23 d'octubre a les 20h.
Parròquia de la Mare de Déu de L'Olivar

Els campaners d'Alaquàs

Som un grup de persones interessades per les campanes, que ens encarreguem d'investigar i recuperar el patrimoni campaner del poble d'Alaquàs, des dels tocs tradicionals, fins a les campanes i campanars de les diferents esglésies del nostre poble.

La nostra feina més important és investigar i recuperar els tocs, per a interpretar-los de manera completament manual en les festivitats més importants del calendari anual.

Les campanes de l'església de la Mare de Déu de l'Olivar

Actualment, l'església de la Mare de Déu de l'Olivar conté un joc de cinc campanes, anomenades de menor a major, i de l'any: Jesús, Maria i Josep, de l'any 1793; Tiple segon, de l'any 1975; Sant Francesc de Paula, de l'any 1957 ; Beat Gaspar Bono, de l'any 1974; i Mare de Déu de l'Olivar, de l'any 1958. Totes cinc van ser restaurades l'any 2003 per l'empresa 2001 Tècnica i Artesania. En la restauració es van canviar les truges de ferro Manclús, per unes de fusta de carrasca, s'instal·laren motors d'impulsos i electromartells, a més de netejar els seus bronzes.

Els tocs del concert

Al concert s'interpretaran tocs, tant locals, com d'altres llocs prop d'ací de manera manual, que seran els següents:

Toc a mort d'home (normal): Toc a missa de morts d'un home de classe social normal. Es diferencia del de dona per fer-se tres drangs al principi i al final, ja que en el de dona es farien dos. El toc acaba amb batallades de la campana gran el que vol dir que és un toc de missa.

Toc a mort de dona de classe social alta, de Massamagrell: Toc a missa de mort de una dona de classe social alta, tradicional del poble de Massamagrell. La classe social s'indica amb el vol del "tiple", i el mig vol de totes les campanes, al final del toc, ja que a l'Horta el mig vol és senyal de mort.

Toc a mort d'albat: L'albat era el xiquet mort, i es deia que era un angelet que pujava al cel i per això el toc no era tant trist, tenint en compte que es volteja la campana menuda, el "tiple", mentre les altres fan drangs. El toc està inutilitzat en l'actualitat.

Toc a foc o d'arravatada: Toc d'alarma que cridava mitjançant batallades de la campana gran, al poble quan hi havia foc. Aquest toc també està inutilitzat en l'actualitat.

"El repic" de la Catedral de València: Repic molt ritmic amb totes les campanes, emprat per a les festes menors, per a la benedicció dels rams el Diumenge de Rams, i per a la eixida de la Creu en les processons a la Catedral de València.

Toc d'alçar a Déu o de la Consagració d'Alaquàs: Toc del nostre poble, per a la consagració en les misses majors i solemnes, en el qual participen la campana gran i menuda.

Toc del sermó: Abans el sermó era una part de la missa reservada per a les solemnitats, per això quan es feia, la campana gran del campanar repicava alegre per anunciar-ho.

Vols de campanes: Els vols sempre es reservaven per a les festivitats més importants de l'any, sobretot el vol general. Nosaltres, primer farem un solo amb la campana de la Mare de Déu de l'Olivar, i per acabar d'una manera solemne i festiva aquest concert interpretarem el vol general, és a dir, el vol de totes les campanes.